

Sygn. akt: I C 1287/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2024 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Hajduk
Protokolant:	Sandra Conrad

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 stycznia 2024 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko D. Ł.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSO Wojciech Hajduk

IC 1287/23 UZASADNIENIE

Powód (...) w W. domagał się zasądzenia od pozwanego D. Ł. kwoty 146.882,89zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu.

Uzasadnił, że zawarł z pozwanym w dniu 24.02.2021 r. umowę kredytu nr (...), na mocy której udostępnił kwotę kredytu w wysokości 150.000,00zł. Wobec opóźnienia w spłacie rat, zgodnie z art. 75c ust. 1 i 2 Prawa bankowego, skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty., w którym wezwał, w terminie 14 dni roboczych, do zapłaty zaległości oraz poinformował o możliwości złożenia w tym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Pismem z dnia 15.02.2023 wypowiedział umowę. Na zadłużenie składają się:

Niespłacony kapitał w kwocie: 137025,79 zł

Odsetki umowne w kwocie: 7882,56 zł

Odsetki umowne za opóźnienie w kwocie: 1974,54 zł

Skapitalizowane odsetki umowne wyliczono w następujący sposób:

-od dnia 2021-12-13 do dnia 2021-12-14 od kwoty 102.04 PLN przy oproc 14,5% rocznie

-od dnia 2022-01-12 do dnia 2022-01-16 od kwoty 102.04 PLN przy oproc. 15.596 rocznie

-od dnia 2022-02-14 do dnia 2022-02-16 od kwoty 102.16 PLN przy oproc. 18%, rocznie

- od dnia 2022-03-14 do dnia 2022-03-17 od kwoty 235.3 PLN przy oproc. 20% rocznie,
- od dnia 2022-04-12 do dnia 2022-05-05 od kwoty 235.49 PLN przy oproc. 21,5% rocznie
- od dnia 2022-05-06 do dnia 2022-05-09 od kwoty 235.49 PLN przy oproc. 21,5% rocznie
- od dnia 2022-05-12 do dnia 2022-05-16 od kwoty 268.51 PLN przy oproc. 23% rocznie
- od dnia 2022-06-13 do dnia 2022-06-14 od kwoty 410.47 PLN przy oproc. 24% rocznie
- od dnia 2022-08-12 do dnia 2022-08-16 od kwoty 472.52 PLN przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2022-09-12 do dnia 2022-09-18 od kwoty 455.35 PLN, przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2022-10-12 do dnia 2022-11-07 od kwoty 513.55 PLN przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2022-11-14 do dnia 2022-12-11 od kwoty 361.68 PLN przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2022-12-12 do dnia 2023-01-11 od kwoty 977.97 PLN, przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2023-01-12 do dnia 2023-02-12 od kwoty 1.438.22 PLN przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2023-02-13 do dnia 2023-03-12 od kwoty 1.850.05 PLN przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2023-03-13 do dnia 2023-04-06 od kwoty 2.497.42 PLN przy oproc. 24,5% rocznie
- od dnia 2023-04-07 do dnia 2023-04-26 od kwoty 13.7025.79 PLN przy oproc. 24,5% rocznie

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 10.08.2023 sygn INc 189/23 uwzględniono powództwo [k-50]

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił:

- nieudowodnienie istnienia, wysokości oraz daty wymagalności wierzytelności
- brak wykazania wyliczenia wysokości należności głównej i odsetek
- stosowanie przez powoda niedozwolonych klauzul umownych, naruszających zasady współżycia społecznego
- brak skutecznego wypowiedzenia umowy.

Uzasadnił, że wygenerowanie przez powoda dokumentów nie jest wystarczające do poczynienia ustaleń faktycznych. Powód nie przedłożył żadnego rzetelnego dowodu na potwierdzenie powództwa. Zaprezentowane tabele są nieczytelne i trudno odnieść się do wyliczeń, nie wiadomo czy dotyczą rachunku pozwanego. Dokumenty mają charakter wirtualny. Powód nie przedstawił dowodu uruchomienia pożyczki. Istnieje podejrzenie, że oryginały dokumentów nie istnieją, kopie i wydruki nie mogą stanowić dowodu.

Powód miał pobrać tytułem wygórowanej prowizji kwotę 19.729,46zł, a pozwany miał zapłacić wg umowy 13,15% otrzymanego kapitału. Wygórowanej prowizji nie odpowiadają żadne ekwiwalentne świadczenia na rzecz pozwanego.

Kwota pożyczki to 150.000zł, a całkowita kwota do zapłaty wynosić miała 219.236,11zł, a zatem stanowi aż 146,15% kwoty rzekomo wypłaconego kapitału. Postanowienia te są niekorzystne dla pozwanego, wychwycenie nieprawidłowości na etapie podpisywania jest trudne sprzeczne z art. 385 ¹§1kc.

Zarzuć brak indywidualnego uzgodnienia i sprzeczność z dobrymi obyczajami, co powinno skutkować brakiem odsetek.

Pozwany nie otrzymał wypowiedzenia umowy, ani wcześniejszego wezwania do zapłaty, co uniemożliwiło zastosowanie procedury restrukturyzacyjnej.

Pracownicy sporządzający pisma nie byli do tego umocowani.

USTALENIA FAKTYCZNE

W dniu 24.01.2021r powód zawarł z pozwanym umowę kredytu konsolidacyjnego (...), na kwotę 150.000,00zł, na okres 144 miesięcy. Celem było spłacenie dwóch wcześniejszych kredytów [25.007,65zł i 68.492,16zł] oraz przeznaczenie na potrzeby konsumenckie pozwanego 23.242,53zł. Spłata miała następować w równych ratach kapitałowo odsetkowych, płatnych do 12 dnia każdego miesiąca. W umowie przewidziano prowizję w wysokości 19.729,46zł [§1ust1-4 umowy k-18v]. Wskazano, że oprocentowanie liczone jest wg zmiennej stopy, na dzień podpisania umowy wynosi 6,79% w stosunku rocznym, przedstawiono sposób wyliczenia – jako sumę – zmiennej stawki wskaźnika referencyjnego WIBOR 3M i stałej marży 6,57 punktów procentowych. Wskazano, że oprocentowanie jest ustalane na okresy trzymiesięczne wyznaczane przez terminy spłat rat, określono sposób wyliczania dla poszczególnych okresów obrachunkowych [§3ust 1-7 umowy k-19]. Przedstawiono również całkowitą kwotę kredytu jako 116.742,34zł, nie obejmującą kredytowanych kosztów. Wskazano, że całkowity koszt kredytu na dzień zawarcia umowy wynosi 102,493,77zł w tym odsetki umowne 62.236zł, prowizja 19.729,46zł jednorazowa składka na ubezpieczenie 13.528,20zł rzeczywistą roczną stopę oprocentowania. Całkowita kwota do zapłaty to 219.236,11zł, rzeczywista stopa oprocentowania (RRSO) na dzień zawarcia umowy wynosi 12,60% [§5 ust1-4 umowy k-20]. Wskazano również, że należność niespłacona w terminie staje się zadłużeniem przeterminowanym od dnia następnego po terminie spłaty. Wypowiedzenie umowy set poprzedzone wezwaniem do zapłaty przewidzianym w art. 75c prawa bankowego. Oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego jest równe wysokości odsetek maksymalnych na opóźnienie w rozumieniu art. 481§2¹ kc [§8ust1-14 umowy k-20v i 21]. Bank ma prawo wypowiedzenia umowy w sytuacji niedotrzymania warunków udzielenia kredytu [§9ust1-3 k-21v]. Powodowi doręczono formularz informacyjny kredytu konsumenckiego min. z szczegółowym opisem całkowitej kwoty kredytu, całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta, kosztów kredytu w tym stopy oprocentowania i warunkach jej zmiany, rzeczywistej stopie oprocentowania, kosztach które będzie miał ponieść, skutkach braku płatności i o odstąpieniu od umowy Otrzymał także informację o ryzyku stopy procentowej i wyciąg z taryfy opłat [k-88-90, informacja dotycząca ryzyka k-109, wyciąg z taryfy opłat k-110]. Jednocześnie wobec skorzystania przez pozwanego z umowy ubezpieczenia kredytu obniżono prowizję o kwotę 9.339,39zł [§2 ust 1 umowy k-19].

Kredyt wypłacono 1.03.2021r. Pozwany spłacał kredyt do 14.11.2022r. [historia rachunku kredytowego k-86, historia rachunku kredytowego k- 121-136, harmonogramy spłat k- 91-98, oświadczenie o numerach rachunków i wysokości rat k- 99]. Pismem z dnia 6.01.2023 powód wezwał pozwanego do zapłaty zadłużenia pod rygorem wypowiedzenia umowy i jednocześnie poinformował o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania pisma wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Wezwanie zostało przesłane na adres pozwanego wskazany w umowie, nie zostało odebrane przez pozwanego [wezwanie do zapłaty z 15.02.23 k-26, kopia koperty z datami awiza k- 25]. Pismem z dnia 15.02.2023 wypowiedziano umowę, pozwany również nie odebrał wypowiedzenia [wypowiedzenie k- 26-27, kopia koperty i potwierdzenia odbioru z awizami k-28]. Pracownicy podpisani pod ww. pismami byli umocowani do składania oświadczeń woli w imieniu banku [pełnomocnictwa k- 118,119 i 120].

Na zadłużenie składa się niespłacony kapitał w kwocie: 137025,79 zł, skapitalizowane odsetki umowne w kwocie: 7882,56 zł, skapitalizowane odsetki umowne za opóźnienie w kwocie: 1974,54zł,

łącznie 146.882,89zł.

Powyższe ustalenia poczyniono w oparciu o wskazane wyżej dokumenty

ROZWAŻANIA PRAWNE

Powództwo nie jest uzasadnione. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz.U.2017.1876 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz do zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Powód na podstawie opisanych wyżej dokumentów wykazał zarówno powstanie zobowiązania, jego treść, prawa i obowiązki stron oraz istnienie wierzytelności. Pozwany całkowicie zaprzestał uiszczania rat od listopada 2022r. Należy wskazać, że dokumenty prywatne w postaci wydruku z historii rachunku kredytowego, harmonogramy spłat, stanowią dokumenty w formie dokumentowej rozumieniu art. 73§1kc i nast., są wystarczające do poczynienia ustaleń. Kwestionowanie takich dokumentów prywatnych, bez wskazania konkretnych przyczyn nie może odnieść skutku. Udzielenie kwoty kredytu pozwanemu jest oczywiste, spłacono jego wcześniejsze kredyty, czego nie zakwestionował. Jeżeli uważał, że kwota zadłużenia jest inna niż wskazana przez powoda powinien przedłożyć dowody wykazujące spłatę rat w większym zakresie niż wynika z historii rachunku kredytowego, jego obciąża w tym zakresie ciężar dowodowy (art. 6kc i 232kpc). Zarzut abuzywności postanowień dotyczących prowizji i odsetek jest bezzasadny. Prowizja została indywidualnie uzgodniona przez strony co wynika wprost z §2 umowy, ustalono jej obniżenie o kwotę 9.339,39zł. Wysokość prowizji w pierwotnej wysokości jest zgodna z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, a wynegocjowana jej wysokość i przy kwocie kredytu 150.000zł stanowi 13,15% i nie jest wygórowana.

Pozwany uzyskał wyczerpującą informację na temat kredytu, jego kosztów, oprocentowania, itp. co wypełnia obowiązek informacyjny banku wynikający z art. 13 oraz art. 14 Ustawy o kredycie konsumenckim, nie można więc stwierdzić, że bank ukształtował jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszył interesy [art. 385¹ §1kc].

Trafny okazał się zarzut nieprawidłowego wypowiedzenia umowy jednakże z innych przyczyn niż wskazane przez pozwanego. Według art. 75 ust 1 prawa bankowego w zw. z art. 78 pr bankowego w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia pożyczki albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanej pożyczki albo wypowiedzieć umowę, o ile ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej. Przepis art. 75c ust 1 i 2 prawa bankowego stanowi, że jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych, w wezwaniu informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. W świetle tego przepisu bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy w razie zaprzestania spłaty rat. Dokonanie wypowiedzenia nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla pożyczkobiorcy nawet jeśli istnieją podstawy do podjęcia takiego działania zgodnie z treścią umowy. Bank jest zobowiązany do uprzedniego wdrożenia tzw. działań upominawczych tzn. do wezwania do zapłaty zaległych rat, spełniającego wymogi art. 75 prawa bankowego, tzn informującego o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację. Wypowiedzenie umowy jest najbardziej dotkliwą sankcją dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań. Przeciwny wniosek prowadziłby do sytuacji, w której art. 75c prawa bankowego byłby normą iluzoryczną [min. wyrok SA w Białymstoku z 8.08.2019r. IACa 160/19 i wyrok SA w Katowicach z 6.06.2019r. IACa 1132/2018].

Powód przedłożył kierowane do pozwanego wezwanie do zapłaty z 6.01.2023, w którym poinformował o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania pisma wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Wezwanie zostało przesłane na adres pozwanego wskazany w umowie, nie zostało odebrane przez pozwanego. Również wypowiedzenie umowy z 15.02.2023 nie zostało odebrane. Zarówno pismo z 6.01.2023 jak i wypowiedzenie umowy należy uznać za nieskutecznie doręczone. Przesyłki były awizowane i nie zostały odebrane. Zastosowanie będzie więc miał przepis art. 98 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa, zgodnie z którym nieodebranych pism podlegających doręczeniu za potwierdzeniem odbioru przez operatora

pocztowego w rozumieniu Prawa pocztowego, których termin odbioru określony w zawiadomieniu o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru przypadają w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, nie można uznać za doręczone w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz przed upływem 14 dni od dnia zniesienia tych stanów. Awizowanie miało miejsce w czasie pandemii. Stan zagrożenia epidemicznego zniesiono w Polsce w dniu 1.07.2023r. Tym samym powód nie wykazał podstawy roszczenia. Żądanie pozwu obejmowało zasądzenie długu z tytułu rozwiązanej umowy kredytu na skutek jej wypowiedzenia. Przy tak ukształtowanej podstawie faktycznej pozwu, gdy poczynione ustalenia nie dają podstaw do uznania skutecznego rozwiązania umowy, niedopuszczalne jest zasądzenie kwoty zaległych rat. Stanowiłoby to wyjście ponad podstawę faktyczną pozwu, którą sąd jest związany.

W świetle powyższego wobec niespełnienia przesłanek z art. 75 ust prawa bankowego w zw. z art. 75c prawa bankowego powództwo oddalono.